

'Het moet gebeuren, anders breken spelers en kinderen hun enkels'

Excentrieke mollenvanger is het medicijn van de Rotterdamse sportvelden tegen molshopen

Rudolf Schreuder (64) uit Woubrugge is een mollenvanger die niet alleen de afdeling Sport en Recreatie van de gemeente Rotterdam al jarenlang uit de brand helpt, maar wijd en zijd bekendstaat als de specialist in mollen vangen. Hij doet dit werk vreemd genoeg omdat hij houdt van dieren. 'Ik houd niet van gif. Met goede klemmen zijn ze in één keer dood.'

Auteur: Santi Raats

Wanneer ben je met dit werk begonnen?

'25 jaar geleden was ik spruienteler. Dit werk werd echter grootschalig met machines. Dat stond mij niet aan. Indertijd las ik een artikel in vakblad Groenten en Fruit waarin stond dat mollengif uit de handel genomen zou worden. Daardoor werd de handel in mollen aantrekkelijk voor mij. Ik begon toen als ZZP'er mollen te vangen in het havengebied. Daarna kwamen de dijken erbij van waterschap IJsselmonde. Inmiddels is dat onderdeel van het waterschap Hollandse Delta, dat per 1 januari 2005 is ontstaan uit een fusie van de waterschappen De Brielse Dijkkring, Goeree-Overflakkee, De Grootte Waard, Waterschap IJsselmonde en Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden. Indertijd vergaderde de afdeling Sport en Recreatie van de gemeente Rotterdam nog met het waterschap. Bij Sport en Recreatie stond aanvankelijk Ko Rodenburg en daarna Bernard van den Bosch nog aan het roer. Sindsdien heb ik voor Rodenburg, Van den Bosch en nu voor Jur van der Veen mollen gevangen op de sportcomplexen en sportvelden.'

Wat is jouw werkgebied?

'Dat is een groot werkgebied: van Dordrecht tot Gouda en van Hoek van Holland tot Dordrecht. Mijn zoon van 32 is ook mollenvanger, als ZZP'er, maar meer in de omgeving van Utrecht en Den Haag. Mijn dochter van 33 heeft een parttimebaan en loopt daarnaast twee dagen in de week met mij mee om mollen te vangen.'

Hoeveel mollen vang je?

'In het begin ving ik er honderd op een dag. Op de dijk voor het waterschap ving ik er jarenlang zo'n vijftig per dag. In goede jaren betekende dat

een jaarlijks gemiddelde van in totaal ongeveer achtduizend mollen. Maar ik heb al mijn werkgebieden inmiddels al jarenlang netjes bijgehouden. Ik vang er nu maximaal zo'n vier tot vijf per veld per dag. Toch ben ik telkens verbaasd over het aantal dat ik vang. Ik vind het vaak meer dan gedacht. Maar mollen zijn niet weg te houden bij sportvelden. Voornamelijk wanneer de sportveldbeheerders de velden goed onderhouden en de velden piekfijn zijn, bevat een veld veel bodemleven. Mollen zijn dol op de wormen daarin.'

Wat is jouw drijfveer in mollen vangen?

'Ik houd van dieren. Ik probeer te doen wat nodig is op een zo diervriendelijk mogelijke manier, dus sowieso niet met gif.'

Wat zijn jouw wapens?

'Ik heb duizenden klemmen. Op de dijk alleen al staan er meer dan duizend. Ik moet er daar voor oppassen dat mensen niet zien waar ik de klemmen zet, zodat ze deze niet eigenhandig weg gaan halen om "mollen te redden". Sommige klemmen zijn voor boven de grond; knijpklemmen zijn dat. Deze kan ik echter niet zomaar toepassen bij sportvelden, want spelers kunnen daar overheen struikelen. Ik overleg met de club waar en wanneer ik deze klemmen gebruik en maak ze dan goed herkenbaar door het in de grond steken van stokjes met daaraan rood-witte linten. De klemmen voor onder de grond maken wij zelf. Dat zijn een soort grote haarspelden. Ik zet vallen in hoofdgangen en in zijgangen. Ik gebruik mijn inzicht en intuïtie om de in gebruik zijnde gangen te vinden. Met een schop maak ik een gat, waarna ik de klem in de grond plaats. Deze plaats ik zo'n twintig centimeter onder de grond. Hiervan voelen spelers niets. Ook wanneer een

mol in zo'n val loopt en er zou daar recht boven een speler staan of lopen, merkt deze daar niets van. Ik weet echter precies waar ze staan, want ik maak aantekeningen van de locatie waar ik de klemmen zet. De volgende morgen zit er vaak al een mol in de klem.'

Welke stappen neem je na het vinden van een dode mol in een van jouw klemmen?

'Ik leg ze netjes in een tableau voordat ik ze afvoer.'

Wat is een tableau?

'Dat is een traditie onder jagers: zij leggen hun geschoten buit netjes neer, zodat deze buit door de jager en eventuele aanwezigen bewonderd kan worden. Daarna breng ik de dode mollen naar een eindbestemming. Dat zijn bijvoorbeeld bepaalde plekken langs de dijken waar aaseters zoals kraaien, vossen, buizerds en uilen naartoe komen om de dode mollen te verorberen. De mol is een weekdier zonder al te veel botten, want hij moet zich zo lang en smal als een slang kunnen maken in smalle, vette gangen zoals in een dijk. Als de aaseters de dode mollen niet opeten, verteren de mollen heel snel.'

Je voelt je een jager?

'Ja. Ik heb ook een jachtopzichtersdiploma. Helaas jaag ik geen wild meer. Vijf jaar geleden heb ik een verkeersongeluk gehad. Een vrachtwagen reed achter op mijn busje. Ik hield er kneuzingen in mijn hoofd en nek aan over. Mollen jagen gaat gelukkig nog wel, alhoewel ik na mijn ongeluk ben gestopt met het jagen op mollen in het havengebied. Het havengebied viel vanaf deze periode ook onder het "havenbedrijf" in plaats van onder Gemeentewerken Rotterdam. Ik

Een tableau is een traditie in de jacht: het aantal geschoten dieren op één jachtdag wordt netjes naast elkaar gelegd om te bewonderen. Rudolf legt zijn mollen aan het eind van de dag ook altijd even in een tableau.

Rudolf Schreuder noteert waar hij zijn klemmen zet.

zag samenwerken met het havenbedrijf niet zo zitten. Nu werk ik niet alleen voor de gemeente Rotterdam en het waterschap IJsselmonde, maar ook voor de jeugdgevangenis in Spijkenisse en voor Evides in de drinkwatergebieden. Net zoals wild jagen, heeft mollen jagen een functie: de overlast van dieren oplossen. Soms is er een overlast aan wild. Bij mollen is dit ook het geval. Op plekken zoals op sportvelden moeten zij gevangen worden omdat spelers en kinderen anders

hun enkels kunnen breken over de molshopen die ontstaan door de vrijgekomen grond die zich ophoopt tijdens het graven van een ondergronds gangenstelsel. De mollen smeren een vloeistof in de rit oftewel gang, die uit hun vacht komt. Wormen die in aanraking komen met die vloeistof, raken totaal verdoofd en zijn dan makkelijk op te eten voor de mol. Wanneer een mol niet genoeg heeft aan de wormenvangst in de rit, dan gaat hij verder graven. Zo ontstaan dan meer

molshopen. Ik heb een jachtinstinct. Dat is een belangrijke voorwaarde om een goede mollen-vanger te zijn. Na een tijdje zie je de ritten onder de grond, dan herken je patronen. Als het nat is, willen ze naar een droog gebied en als het droog is willen ze naar een natte ruimte; ze gaan, hup, de wormen achterna.'

Wat is een speciale tactiek van jou?

'Er zijn verschillende manieren om op slimme wijzen mollen te vangen. Daarvoor moet je het gedrag van een mol kennen. Een voorbeeld is dat mannetjesmollen ieder voorjaar op pad gaan om een vrouwtje te zoeken om mee te paren. Als zij een vrouwtje tegenkomen en er is een ander mannetje in de buurt, vechten zij op leven en dood met elkaar. Van dit jaarlijkse ritueel maak ik gebruik door op de looproutes van die mannetjes klemmen neer te zetten, zodat ik ofwel vertrekkende mannetjes ofwel terugkerende mannetjes kan vangen. Mollen zijn intelligent door middel van hun tastzin. Ze kunnen daardoor soms slim onder een klem doorkruipen, maar ze kunnen uiteindelijk niet aan de val ontsnappen. Een dag of twee later is hij zeker gevangen.'

Je bent bijna met pensioen. Kan de gemeente Rotterdam jou wel missen?

'Ik hoop na mijn 65e door te gaan! Ik ben graag buiten. Ik heb bijna tweehonderdduizend mollen gevangen, in de kleuren wit, blauw, oranje, zilver en bont; daar ben ik trots op. Maar ik blijf iedere dag leren van de mol. Het is vreemd: vroeger dacht ik dat ik alles wist over mollen, maar hoe ouder ik word en hoe langer ik mollen vang, hoe minder ik van mollen snap. Het is een ondoordringelijk beest.'

Stuur dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-4000>